

- ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌های نادرست و معانی صحیح آن‌ها:
عنقا: سیمرغ / زرخدان: چانه
- ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
- ۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- ۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املاي درست واژه‌ها: صعب، دشوار
- ۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
املاي درست واژه‌ها: غرض / حمیت / نمی‌گذارم
- ۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱) اندک مایه ۲) حطام ۳) زایل شدن ۴) خیل‌تاشان ۵) خوار و زیون
(«غازی» هم‌خانواده‌ی «غزوه» است به معنی جنگ‌جو و سپاهی)
- ۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- ۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
الف) شیر اول به معنای شیر درنده و شیر دوم شیر خوردنی است.
ج) باز اول به معنای باز شکاری و باز دوم به معنای گشاده است.
- ۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تضاد: طلوع ≠ غروب / برداشت ≠ افتد / صبح ≠ شام
جناس همسان / تام: که (حرف ربط) و که (ضمیر پرسشی)
استعاره: جان‌بخشی به چرخ / چرخ: استعاره از آسمان
کنایه: از خاک برداشتن کنایه از دست‌گیری و کمک کردن / به خاک افتادن: کنایه از خوار و ذلیل شدن
نغمه‌ی حروف: تکرار صامت «ر» (۷ بار)
- ۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
ایهام، هوای مصرع دوم: ۱- هوس ۲- دستم را بالا می‌برم / جناس: «تو» و «دو» / تشبیه: چون هوا لطیف
- ۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) نوشته شد ۲) کشته گشت ۴) کرده آمد
- ۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
گزینه‌ی ۱: ۱) بسی ۲) پس
گزینه‌ی ۳: ۱) القصه ۲) روزی سه چار
گزینه‌ی ۲: ۱) چنان ۲) چه (= چرا)
گزینه‌ی ۴: ۱) سخت

گزینه‌ی ۱: «گشاده» و «داده» هر دو فعل جمله هستند.

گزینه‌ی ۲: «حال» مضاف‌الیه است. «اقبال» مسند است.

گزینه‌ی ۳: «پای» بخشی از فعل مرکب است. «رای» متمم است.

گزینه‌ی ۴: «راه» متمم است. «آگاه» مسند است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: نکوهش ظاهربینی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نکوهش تقلید

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۴: توصیه به خودکفایی و تلاش برای به دست آوردن

روزی. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گشاینده، تنها خداوند است / عامل حقیقی همه‌ی پدیده‌ها خداوند است.

(۲) لذت جور و جفای معشوق

(۳) نکوهش غرور و خودشیفتگی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی شعر زاغ و کبک، «نکوهش تقلید» است که در بیت ۲ دیده می‌شود.

مفهوم گزینه‌های دیگر:

۱: نفی عقل در راه عشق / ۳: سجده در برابر معشوق، عاشق را بلندمرتبه می‌کند. / ۴: ستایش بی‌اختیاری و از خود

بی‌خود بودن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بیت ج: بی‌زاد و توشه بودن (بر شکستن قفس جسم و سزاوار چمن نبودن)

بیت الف: نکوهش آزمندی (نان جو خوردن و قناعت کردن)

بیت ب: پرورده‌گویی (چون صدف پاک ساختن دهان)

بیت د: اوضاع نابسامان (برگشتن ورق و عاجز شدن شیر در برابر مور)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک صورت سؤال و گزینه‌ی ۳: دعوت به تلاش برای کسب روزی

(۱) شکایت از بی‌مهری روزگار

(۲) ستایش احسان در حق دیگران

(۴) سخت‌گیری روزگار نسبت به مردم در ازای روزی ناچیزی که به آن‌ها می‌دهد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی ۴ بر مفهوم بی‌خطا بودن آفرینش اشاره دارند.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): توصیف به نیکی‌رسانی به خلق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به تواضع (۲) ناپایداری دنیا (۳) ناپایداری دنیا

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «إِنَّ»: همانا، به درستی که (ترجمه شدن یا نشدن آن دلیل نادرستی یک گزینه نیست.) /

«مِنْ أَخْلِصِ النَّاسِ»: از بااخلاص‌ترین (خالص‌ترین) مردم (رد گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴؛ «النَّاسِ» به معنی «مردم» است

و ترجمه شدن آن به صورت «مردمان» نادرست است.) / «تَجَرَّى»: جاری می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴) / «يُنَابِغُ

الحكمة»: چشمه‌های حکمت (رد گزینه‌ی ۱) / «مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ»: از قلب او بر زبانش (رد گزینه‌ی ۴)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الحِلْم: صبر، صبوری، بردباری / اَفْضَل: برترین (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳) / يَرْضَى به: با آن راضی می‌شود (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
نکته: بهتر، بهترین = خَيْر [در حالت اسم تفضیل]، أَحْسَن.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خطاها به ترتیب: علامتی از - چهره ... برنگردانید (تفاوت ساختار)، که - علامتی از، که

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. إِنَّ: همانا، بی‌تردید / عَقَائِدُنَا: هَيِّ اَلْتی: عقاید ماست که / تَدْعُونَا: ما را فرا می‌خواند، ما را دعوت می‌کند / أَحْسَنِ الْأَعْمَالِ: نیکوترین کارها / أَسْوَأُهَا: بدترین آن‌ها / تُبْعِدُنَا: ما را دور می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: (ای مؤمن، به سوی بهترین کار بشتاب!) صحیح است.

گزینه «۳»: (آن مغازه همکار بزرگ من است! یا، آن مغازه بزرگ همکار من است.) صحیح است.

گزینه «۴»: (دشمنی عاقل، بهتر از دوستی جاهل است!) صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لاعوب: فعل مجهول به معنای کیفر نشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

دلفین‌ها از حیوانات پستاندار به شمار می‌آیند که می‌زایند و به بچه‌های خود در آب‌ها شیر می‌دهند و از ماهیان تغذیه می‌کنند. چهل نوع از دلفین‌ها وجود دارند که در همه‌ی دریاها یافت می‌شوند، مخصوصاً دریا‌های کم‌عمق‌تر و دارای آب‌های گرم!

روی سرهای دلفین‌ها یک سوراخ وجود دارد که آن را برای تنفس به کار می‌گیرند، زیرا آن‌ها نمی‌توانند بیش از سی دقیقه در آب باشند آن‌ها به شکلی عجیب می‌خوابند به گونه‌ای که نصف مغز آن‌ها بیدار است و یکی از چشم‌هایشان باز است تا بتوانند به سطح بالا بیایند و با حیوانات درنده مواجه شوند!

مطالعات علمی نشان داده‌اند که دلفین‌ها بعد از انسان و میمون از باهوش‌ترین حیوانات هستند. و آن‌ها در اجتماعاتی که گاهی به صد عضو می‌رسد، زندگی می‌کنند و آن‌ها با هم بازی می‌کنند و سوت می‌زنند و به حمایت یک‌دیگر می‌پردازند به ویژه زمانی که با خطر مواجه می‌شوند!

.....

گزینه‌ی درست را مشخص کن:

(۱) دلفینی در آب‌های سرد وجود ندارد! [نادرست است، چون در متن گفته در تمامی دریاها مخصوصاً در دریا‌هایی با آب‌های گرم. بنابراین در آب‌های سرد هم هستند ولی در تعداد کم‌تر.]

(۲) دو چشم دلفین در طول شب باز است! [نادرست است، چون در متن دقیقاً اشاره شده است: [إحدى عینیه مفتوحة].

(۳) دلفین‌ها نمی‌توانند در اعماق اقیانوس‌ها فرو روند! [چنین چیزی را متن نگفته است.]

(۴) تنفس برای دلفین‌ها برعکس انسان، هنگام خواب کاری ارادی است! [کاملاً درست است، چون در متن اشاره شده است که دلفین‌ها نصف مغزشان بیدار است و با آگاهی، برای تنفس وارد سطح آب می‌شوند.]

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی نادرست را مشخص کن:

(۱) دلفین‌ها باهوش‌ترین موجودات دریایی هستند! [درست است، چون بعد از انسان و میمون که در خشکی زندگی می‌کنند، قرار دارند.]

(۲) بچه‌ی دلفین برای چندین ماه به مادر خود نیاز دارد! [به خاطر شیر دادن مادر]

(۳) دلفین حداقل دو بار در ساعت به بالا می‌آید! [درست است، چون نهایتاً هر ۳۰ دقیقه باید به روی سطح آب بیاید.]

(۴) دلفین روی سطح آب نمی‌ماند مگر کم‌تر از سی دقیقه! [اصلاً چنین چیزی را در متن نمی‌بینیم.]

دلفین‌ها گاه به گاه به سطح می‌آیند زیرا آن‌ها .....

- (۱) به اکسیژن موجود در هوا نیازمند هستند!
- (۲) دوست دارند با دیگران در آب بازی کنند!
- (۳) می‌خواهند که ماهیان موجود در سطح آب را صید کنند!
- (۴) تا از پرتوهای گرم خورشید استفاده کنند!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دلفین‌ها از نظر ..... و ..... شبیه به انسان هستند.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) نوع غذا/ بازی کردن ← طبیعتاً از نظر نوع غذا با انسان شباهت ندارند.
- (۲) نیاز به خواب/ فرو رفتن در آب ← انسان و دلفین از نظر فرو رفتن در آب شباهت ندارند.
- (۳) هوش/ مکان زندگی ← در هیچ کدام شباهتی بین این دو موجود نیست.
- (۴) شیر دادن/ عمل تنفس ← درست است، هر دو پستاندار هستند و شیر می‌دهند. همچنین تنفس می‌کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) مزید ثلاثی (من باب «إفعال») ← «عَدَّ» و «يَعُدُّ» ثلاثی مجرد است. / مع فاعله ← چون مجهول است، فاعل ندارد.
- (۳) معلوم ← مجهول/ مع فاعله ← چون مجهول است، فاعل آن محذوف است.
- (۴) مزید ثلاثی (مصدره: إعداد) ← مجرد ثلاثی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مجرد ثلاثی ← مزید ثلاثی/ مجهول ← معلوم/ فاعله محذوف ← فاعله معلوم
- (۲) للمخاطبة ← للغائبة
- (۴) مجهول ← معلوم

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جمع تکسیر ← «أذْكَى» مفرد است.
- (۲) اسم تفضیل للمؤنث ← اسم تفضیل للمذکر (چون بر وزن «أفعل» است).
- (۴) مفرد مؤنث ← مفرد مذکر/ مضاف و مجرور ← مجرور بحرف الجرّ (دَقَّتْ کَیْنِد، مضاف نقش محسوب نمی‌شود).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در هنگام مقایسه میان دو اسم مؤنث و استفاده از حرف «مِنْ»، اسم تفضیل را مذكر می‌آوریم، نه مؤنث: صَدِیْقَتِی أَصْغَرُ مِنْ أُخْتِی سَیْنَا!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه اسم مکان نداریم. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) اکبر: اسم تفضیل / مکاتِب: اسم مکان
- (۲) متَجَرّ: اسم مکان / أَفْضَل: اسم تفضیل
- (۳) مَصْنَع: اسم مکان / أَرْخَص: اسم تفضیل
- (۴) أثْقَل: اسم تفضیل

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أَنْفَع» فعل ماضی از باب «إفعال» و بر وزن «أَفْعَلَ» است.

ترجمه‌ی عبارت: «مرد تاجر پس از دو ماه از سال، سود کرد.» بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) أثْقَل
- (۲) أَحْسَن
- (۴) خَیْر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه (۱) «خیر» معنای تفضیلی ندارد. در گزینه‌های ۲ و ۳ هم «خیراً» و «الخير» معنای «خوب، خوبی» می‌دهند و فقط در گزینه (۴) «خیر» معنای «بهترین» دارد ← «خیر» حافظاً: بهترین نگهبان.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با در نظر گرفتن معنی، در این گزینه «خیر» اسم تفضیل است و خبر. (الوحدة: مبتدا / خبر: خبر و اسم تفضیل به معنای «بهتر»)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی پاسخ جمله‌ی اسمیه است و در آن فعلی نیست که بخواهد فاعلی هم داشته باشد. فاعل در سایر گزینه‌ها: «صديق - الله - هذا»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اسم الفاعل ← غافر / اسم المبالغة ← غفور، غفار / اسم المفعول ← مغفور / مصدر باب الإستفعال ← إستغفار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زمانی که انسان، از سطح زندگی روزمره فراتر می‌رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌ترین نیز روبه‌رو می‌بیند. این نیازها به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شود که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان زمانی که عقل و وحی را در کنار هم قرار بدهد، می‌تواند به پاسخ نیازهای برتر دست یابد.

امام کاظم (ع) فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد جز برای این‌که آن‌ها (بندگان) در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تفکر و تعقل برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند و آن‌کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کسی می‌تواند پاسخ صحیحی به سؤال‌های اساسی انسان بدهد که:
(۱) آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.
(۲) همچنین بداند که انسان‌ها، پس از مرگ، چه سر‌نوشتی دارند و چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سومین نیاز برتر و درد متعالی انسان‌های فکور و خردمند، کشف راه درست زندگی است. این دغدغه از آن‌رو دغدغه‌ای جدی است که انسان فقط یک بار فرصت زندگی در دنیا را دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در آیه‌ی ۱۶۵ سوره‌ی نساء، ابتدا اشاره به فرستادن پیامبران شده است: «رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ» و در ادامه مفهوم اتمام حجت بر انسان‌ها با فرستادن پیامبران مطرح شده است: «لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ: تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند دستاویز و دلیلی نباشد.»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این دغدغه و دل‌مشغولی مقدس است، زیرا نشان‌دهنده بیداری و هوشیاری انسان است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این سؤال مورد «الف» و «ب» و «ج» صحیح است ولی مورد «د» از این آیه دریافت نمی‌گردد و هیچ ارتباطی با مفهوم آیه ندارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیان کردن انسان، در نتیجه داشتن اختیار در انتخاب نادرست برنامه زندگی، مرحله‌ای جدا و متفاوت با کشف راه درست زندگی است و از لحاظ مفهومی با نیاز به کشف راه درست زندگی ارتباطی ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فرستادن پیامبران توسط خداوند و بشارت و انداز، برای تعقل و تفکر انسان و پیدا کردن راه درست زندگی است.

گزینه «۲»: شیوه هدایت انسان توسط خداوند، فرستادن پیامبران است و در نتیجه با استفاده از عقل و فکر، کشف راه درست ممکن می‌شود.

گزینه «۳»: داشتن فرصت محدود برای زندگی در دنیا علتی است که انسان نیازمند به یافتن و انتخاب راه درست زندگی می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. امام کاظم علیه السلام: ای هشام، خداوند رسالانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد و سعادت بشر را تأمین کند سبب شد هاست که در طول تاریخ شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت از جانب مکاتب بشری باشیم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ادامه‌ی سورة عصر: «الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّأُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند آن کسی که عقلش کامل‌تر است رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شناخت هدف زندگی: انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است. از این رو امام سجاد (ع) پیوسته این دعا را تکرار می‌کرد.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود، هشام بن حکم فرمود: ((ای هشام، خداوند رسالانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن‌که این بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌ها الهی داناترند و آن‌کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.))

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (پرسش منفی است) در پاسخ به این پرسش که دلیل فرستادن پیامبران متعدد چیست می‌توان به دلایل زیر اشاره کرد:

الف) استمرار و پیوستگی به دعوت ب) رشد تدریجی سطح فکر مردم ج) تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از مفهوم حدیث شریف «أَنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أَمَرْنَا أَنْ تَكَلَّمَ النَّاسُ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ» می‌توان «رشد تدریجی سطح فکر مردم از علل فرستادن پیامبران متعدد» را بهره برد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فطرت به معنای نوع خاص آفرینش است که خداوند در اصل آفرینش وی قرار داده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به سبب این ویژگی‌های مشترک فطری مانند عدالت خیرخواهی ... خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است برساند این برنامه اسلام نام دارد که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این که هر پیامبری که مبعوث می‌شد درباره‌ی توحید، معاد، عدالت و عبادت خداوند و مانند آن سخن گفته، درباره‌ی رشد تدریجی سطح فکر مردم از علل فرستادن پیامبران متعدد می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معلمی که داری درباره‌اش صحبت می‌کنی اصلاً (به هیچ عنوان) (by no means) معلم باتجربه‌ای نیست.

(۱) اصلاً - به هیچ عنوان (۲) مهارت‌ها (۳) قیمت‌ها (۴) علامت‌ها

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این دوره آنلاین برآورده می‌کند (meets) نیازهای فراگیران جوان را.
(۱) کارکردن (۲) داشتن (۳) صحبت کردن (۴) برآورده کردن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یوزپلنگ‌ها حیوانات بومی (native) شمال ایران شدیداً در معرض خطر انقراض هستند.
(۱) فعال (۲) عجیب (۳) بومی (۴) موردعلاقه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آن‌ها او را استخدام نکردند علی‌رغم (despite) این حقیقت که او شرایط لازم آن شغل را داشت.

(۱) بعد از (۲) بعلاوه (۳) علی‌رغم (۴) زیرا

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آن مرد شرح داد (explained) برنامه را به همه دانش‌آموزان با دقت زیاد.
(۱) تصور کردن (۲) ملاقات کردن (۳) شرح دادن (۴) وجود داشتن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دانشمندان می‌گویند که ما فقط از ۱۰ درصد (percent) از مغزمان استفاده می‌کنیم.
(۱) زبان (۲) دهکده (۳) درصد (۴) قرن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این یک تجربه (experience) عمومی است که هر زبانی با تمرین مداوم یاد گرفته می‌شود.

(۱) سرگرمی (۲) تفاوت (۳) تجربه (۴) توجه

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این علامت (sign) می‌گوید که مردم باید موبایلشان را خاموش کنند.
(۱) زبان (در دهان) (۲) موسسه (۳) علف (۴) علامت

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اسکی یکی از محبوب‌ترین (popular) ورزش‌ها در کشورهای سردسیر می‌باشد.
(۱) بومی (۲) محبوب (۳) مهمان‌نواز (۴) درستکار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

همه زبان‌ها علیرغم تفاوت‌هایشان واقعاً ارزشمند هستند. هر زبانی وسیله‌ی شگفت‌انگیزی برای ارتباط است که نیاز متکلمان خود را برطرف می‌سازد. تصور کردن جهان بدون زبان غیرممکن است. بنابراین ما باید به تمام زبان‌ها احترام بگذاریم، مهم نیست که آن‌ها چقدر متفاوت هستند و چه تعداد متکلم دارند.

(۱) علیرغم (in spite of)

(۲) اگر چه

(۳) علیرغم (نیاز به حرف اضافه of ندارد).

(۴) در حالی که

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) قرن‌ها (۲) وسیله (۳) تفاوت‌ها (۴) یادگیرندگان

(۱) بنابراین (so) در ابتدای جمله به کار نمی‌رود. بلکه بین دو جمله به‌کار می‌رود و قبل از آن از علامت ویرگول استفاده می‌شود.)

(۲) بنابراین (therefore) در ابتدای جمله به کار می‌رود و بعد از آن از علامت ویرگول استفاده می‌شود.)

(۳) اما

(۴) و

از قدیم این اعتقاد وجود داشته است که بعضی از اشخاص نیروهای ویژه‌ای برای ارتباط برقرار کردن با مردگان یا درک چیزهایی دارند که هیچ‌یک از بقیه ما قادر به درک کردن آن‌ها نیستیم. به‌خصوص در قرن نوزدهم اعتقاد به توانایی چنین افرادی در ارتباط برقرار کردن با ارواح مردگان از طریق فرآیندی که گاهی ادراک فراحسی یا ESP نامیده می‌شود، قوی بود. اما می‌توان وجود ESP را تأیید کرد؟

یک روانشناس و فیلسوف (به نام) ویلیام جیمز، برادر رمان‌نویس هنری جیمز، یکی از اولین کسانی بود که به‌طور علمی ESP را بررسی کرد. او و چندین نفر از دستیاران (او) در سال ۱۸۸۵ شروع به مطالعه روی زنی به نام خانم پیپر در بوستون کردند. خانم پیپر ادعا می‌کرد که وقتی در یک وضعیت شبیه خلسه قرار دارد، می‌تواند با افرادی که مرده‌اند صحبت کند. اگرچه جیمز و دستیارانش به مدت بیش از ۳۰ سال روی خانم پیپر مطالعه کردن، قادر نبودند به‌طور کامل ادعاهای او را اثبات یا رد کنند.

ژوزف بنکس راین که یک استاد روانشناسی در دانشگاه دوک بود، یکی دیگر از محققان ESP بود. در سال ۱۹۳۰، راین آزمایشگاهی برای مطالعه افرادی گفته می‌شد قدرت‌های ادراکی ویژه‌ای دارند راه‌اندازی کرد. راین برای کمک به تحقیقاتش، یک سری کارت ابداع کرد که سمبل‌های خاصی روی آن‌ها چاپ شده بود. او در حالی که این کارت‌ها را از شخص آزمایش‌شونده پنهان کرده بود، از آن‌ها می‌خواست حدس بزنند که چه سمبلی روی کارت‌ها وجود دارد. به نظر می‌رسید که بعضی از آزمایش‌شوندگان بیش‌تر از دیگران قادر بودند سمبل‌های درست را حدس بزنند. راین از این نتایج این‌طور استنتاج کرد که این افراد ESP دارند. با این حال همه با نتیجه‌گیری راین موفق نبودند. بعضی از منتقدان بعداً این اتهام را وارد کردند که اشخاص آزمایش‌شونده توسط راین به این دلیل توانسته بودند سمبل‌ها را حدس بزنند که علامت‌های دیگر روی کارت‌ها دیده بودند.

تحقیقات اخیر که استفاده از کامپیوترها و دیگر تکنولوژی‌های جدید را دربرداشته است، هنوز وجود ESP را اثبات نکرده است. از میان هزاران تحقیقی که در مورد پدیده‌های ماورای طبیعی انجام شده است. هیچ‌کدام مدرکی ارائه نمی‌کند که برای جوامع علمی قابل قبول باشد. با این حال افراد زیادی هنوز به ESP اعتقاد دارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. طبق متن، مردم از قدیم اعتقاد داشته‌اند که .....

(۱) روح وجود دارد. (۲) بعضی از افراد نیروهای ویژه‌ای دارند.

(۳) خانم پیپر می‌توانست با ارواح صحبت کند. (۴) مردگان می‌توانند به زندگی بازگردند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کدام جمله در مورد ویلیام جیمز صحیح نیست؟

- (۱) او یک روانشناس و فیلسوف بود.
- (۲) او به مدت بیش از ۳۰ سال روی خانم پیپر تحقیق کرد.
- (۳) او یکی از خویشاوندان رمان‌نویس هنری جیمز بود.
- (۴) او ثابت کرد که خانم پیپر راست می‌گوید.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ژوزف بانکس راین ..... .

- (۱) در آزمایش‌های خود از کارت‌های خاصی استفاده کرد.
- (۲) اعتقاد داشت بیش‌تر افراد ESP دارند.
- (۳) روی مردم با توانایی‌های معمولی مطالعه کرد.
- (۴) در آزمایشگاه ویلیام جیمز کار می‌کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تحقیقات اخیر روی ESP ..... .

- (۱) جوامع علمی را شگفت‌زده کرده است.
- (۲) نظر بیش‌تر افراد را تغییر داده است.
- (۳) نتوانسته است وجود ESP را اثبات کند.
- (۴) ارزش کامپیوترها را در مطالعه ESP نشان داده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

اگر p و q هر دو درست باشند گزاره سمت راست درست و سمت چپ نادرست می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزاره مرکب از فصل دو گزاره $p \Rightarrow q$ و $p \Rightarrow r$ است پس در صورتی نادرست است

که $p \Rightarrow q$ و $p \Rightarrow r$ نادرست بوده و در نتیجه p درست و هر دو گزاره q و r نادرست می‌باشند، پس گزاره $(\sim p \Rightarrow r) \wedge (p \vee q)$ درست است چون هر دو پرائتز درست می‌باشد و گزاره‌های دیگر گزینه‌ها نادرست است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

p	q	$\sim p$	$p \wedge q$	$p \vee (q \wedge p)$	$[p \vee (q \wedge p)] \wedge \sim p$
د	د	ن	د	د	ن
د	ن	ن	ن	د	ن
ن	د	د	ن	ن	ن
ن	ن	د	ن	ن	ن

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی ارزش گزینه‌ها:

$$۱) (\sim q \Rightarrow p) \Leftrightarrow (p \Leftrightarrow q) \equiv \underbrace{(T \Rightarrow T)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(T \Leftrightarrow F)}_F \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$$

$$۲) (r \Rightarrow p) \Leftrightarrow (q \Rightarrow r) \equiv \underbrace{(r \Rightarrow T)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(F \Rightarrow r)}_T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

$$۳) ((p \wedge q) \Rightarrow (p \wedge r)) \equiv \underbrace{(T \wedge F)}_F \Rightarrow \underbrace{(T \wedge r)}_r \equiv (F \Rightarrow r) \equiv T$$

$$۴) ((p \wedge r) \Rightarrow (q \vee r)) \equiv \underbrace{(T \wedge r)}_r \Rightarrow \underbrace{(F \vee r)}_r \equiv (r \Rightarrow r) \equiv T$$

- ۱) $p \vee q \equiv T \wedge F \equiv T$
 ۲) $p \wedge q \equiv T \wedge F \equiv F$
 ۳) $p \wedge (p \vee q) \equiv T \wedge (T \vee F) \equiv T \wedge T \equiv T$
 ۴) $p \vee (p \wedge q) \equiv T \vee (T \wedge F) \equiv T \vee F \equiv T$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چون $p \equiv \sim q$ بنابراین ارزش p و q مخالف یکدیگر است و $r \equiv T$ ، بنابراین داریم: ۸۶

گزینه «۱»: $\frac{p \neq q}{(p \Leftrightarrow q) \equiv F}, (p \vee q) \equiv T$

گزینه ۲: $(p \vee r) \equiv T, (p \wedge q) \equiv F$

گزینه ۳: $\frac{F}{\sim(\sim r \Rightarrow q) \equiv F}, \frac{T}{(\sim q \vee r) \equiv T}$

گزینه ۴: $\frac{F}{(\sim p \wedge \sim r) \equiv F}, (p \Leftrightarrow q) \equiv F$

پس گزینه «۴» صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۸۷

$$(p \Rightarrow q) \Rightarrow p \equiv (\sim p \vee q) \Rightarrow p \equiv \sim(\sim p \vee q) \vee p$$

$$\Rightarrow (p \wedge \sim q) \vee p \equiv p \xrightarrow{\text{نقیض}} \sim p$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۸۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی ترکیب عطفی دو گزاره درست است، که هر دو گزاره درست باشند. ۸۹

$$\underbrace{(p \vee q)}_T \wedge \underbrace{(p \wedge \sim q)}_T$$

از درستی $p \wedge \sim q$ نتیجه می‌گیریم که p و $\sim q$ ، هر دو باید درست باشند، در نتیجه:

p درست و q نادرست خواهد بود. به دنبال گزینه‌ای هستیم که در آن گزاره‌ی p درست و گزاره‌ی q نادرست باشد که گزینه‌ی ۴ این‌گونه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روش اول: با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$p \Rightarrow q$	$p \wedge (p \Rightarrow q)$	$(p \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow q$
د	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	ن	د

پس ارزش گزاره مورد نظر همواره درست است.

روش دوم: هم‌ارز گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $(\sim p \vee q)$ است، داریم:

$$(p \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow q \equiv (p \wedge (\sim p \vee q)) \Rightarrow q$$

حال با استفاده از توزیع «و» روی «یا» داریم:

$$(p \wedge (\sim p \vee q)) \Rightarrow q \equiv ((\underbrace{p \wedge \sim p}_{\text{نادرست}}) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow q$$

ترکیب عطفی یک گزاره و نقیض آن همواره نادرست است و ترکیب فصلی یک گزاره نامعلوم و یک گزاره نادرست به ارزش گزاره نامعلوم بستگی دارد.

$$((p \wedge \sim p) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow q \equiv (p \wedge q) \Rightarrow q$$

حال مجدداً با استفاده از نکته ذکر شده در بالا داریم:

$$(p \wedge q) \Rightarrow q \equiv \sim(p \wedge q) \vee q \equiv \sim p \vee \sim q \vee q \equiv \sim p \vee \underbrace{(\sim q \vee q)}_T$$

$$\equiv \sim p \vee T \equiv T$$

نکته: از آنجا که هر گزاره یک جمله خبری است و حتماً دارای فعل می‌باشد، برای بیان نقیض یک گزاره کافی است فعل جمله را نفی کنیم.

نکته: هرگاه دو گزاره p و q را با لفظ «یا» ترکیب کنیم، آن را ترکیب فصلی دو گزاره می‌نامیم و می‌نویسیم « $p \vee q$ ». ارزش ترکیب فصلی دو گزاره با توجه به جدول زیر تعیین می‌شود:

p	q	$p \vee q$
د	د	د
د	ن	د
ن	د	د
ن	ن	ن

مدرک به‌دست آمده پذیرفتنی نیست، معادل $\sim q$ و مظنون آزاد می‌شود، معادل p است. مطابق نکته این ترکیب فصلی است. پس عبارت داده شده به‌صورت $p \vee \sim q$ قابل نوشتن است.

$$p \Leftrightarrow [(p \vee q) \wedge (q \Rightarrow p)] \equiv p \Leftrightarrow [(p \vee q) \wedge (\sim q \vee p)] \equiv p \Leftrightarrow [p \vee \underbrace{(q \wedge \sim q)}_F] \equiv p \Leftrightarrow p \equiv T$$

$$\begin{aligned} (p \vee q) \wedge (\sim q \vee \sim p) &\equiv [(p \vee q) \wedge \sim q] \vee [(p \vee q) \wedge \sim p] \\ &\equiv \underbrace{[(p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim q)]}_F \vee \underbrace{[(p \wedge \sim p) \vee (q \wedge \sim p)]}_F \equiv (p \wedge \sim q) \vee (q \wedge \sim p) \end{aligned}$$

نکته: جدول ارزش ترکیب دو شرطی دو گزاره به صورت زیر است:

p	q	$p \Leftrightarrow q$
د	د	د
د	ن	ن
ن	د	ن
ن	ن	د

ارزش هر ۴ گزاره را می‌نویسیم:

الف) درست

ب) نادرست $(\sqrt{2} \times \sqrt{2} = \sqrt{4} = 2)$

$$\frac{\overbrace{2 \times 5}^{10}}{3 \times 5} > \frac{\overbrace{3 \times 3}^9}{5 \times 3} \quad \text{د) درست}$$

ج) نادرست $\left(\frac{1}{2} + \frac{2}{3} = \frac{3+4}{6} = \frac{7}{6}\right)$

با توجه به نکته‌ی بالا، ارزش گزاره‌ی دو شرطی $p \Leftrightarrow q$ زمانی درست است که گزاره‌های p و q هم‌ارزش باشند، پس گزاره‌های p و q یا باید دو گزاره‌ی «الف» و «د» باشند که هر دو درست‌اند یا باید گزاره‌های «ب» و «ج» باشند که هر دو نادرست است. پس جواب گزینه‌ی ۲ است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نکته: نقیض $p \vee q$ هم‌ارز $\sim p \wedge \sim q$ است.

با توجه به نکته کافی است در گزاره‌ی داده‌شده، گزاره‌ی اول و دوم را نقیض کرده و ترکیب فصلی را به ترکیب عطفی تبدیل کنیم. نقیض گزاره‌ی داده‌شده به صورت زیر است:

«سرعت ماشین بالای ۱۲۰ کیلومتر نیست و کیلومترشمار ماشین خراب نیست.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

p	q	r	$\sim r$	$\sim r \vee q$	$\sim p$
F	T	T	F	T	T
F	T	F	T	T	T
$\sim p \wedge r$		$\sim(\sim p \wedge r)$		$(\sim r \vee q) \Rightarrow \sim(\sim p \wedge r)$	
T		F		F	
F		T		T	

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رابطه $2^x \times 2^y = 2^{x+y}$ نادرست است، چون در ضرب اعداد تواندار با پایه‌های مساوی، یکی از پایه‌ها را نوشته و توانها را جمع می‌کنیم، یعنی $2^x \times 2^y = 2^{x+y}$ پس باید در جای خالی، گزاره‌ای با ارزش درست قرار دهیم. فقط گزاره گزینه‌ی «۳» ارزش درست دارد، زیرا:

$$\underbrace{(a-b)^2 = a^2 + 2ab + b^2}_F \Rightarrow \underbrace{(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3}_T$$

T

بقیه گزاره‌ها را نیز تعیین ارزش می‌کنیم:

$$(1) \underbrace{(33 \text{ اول است})}_F \wedge \underbrace{(\sqrt{2} \text{ گویا نیست})}_T$$

F

$$(2) \underbrace{(-\sqrt{3} > -\sqrt{5})}_T \wedge \underbrace{\left(\frac{1}{5} > \frac{3}{8}\right)}_F$$

F

$$(4) \underbrace{(x \text{ زوج و طبیعی است.})}_{\text{خودمان T فرض می‌کنیم}} \Rightarrow \underbrace{(x^3 - 1 \text{ قطعا زوج است})}_F$$

F

مثلاً اگر x برابر ۲ باشد، حاصل $(x^3 - 1)$ برابر با ۷ می‌شود که فرد است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جدول ارزش گزاره‌ی داده شده را رسم می‌کنیم:

p	q	$\sim p$	$\sim p \wedge q$	$p \Leftrightarrow q$	$(p \Leftrightarrow q) \vee (\sim p \wedge q)$
د	د	ن	ن	د	د
د	ن	ن	ن	ن	ن
ن	د	د	د	ن	د
ن	ن	ن	ن	د	د

پس این گزاره، هم‌ارز $p \Rightarrow q$ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

q	r	$p \Rightarrow q$	$(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$
د	د	د	د
د	ن	د	ن
ن	د	ن	د
ن	ن	ن	د

در ۳ حالت درست است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با استفاده از خاصیت جابه‌جایی خواهیم داشت:

$$(\sim p \vee q) \wedge p \equiv p \wedge (\sim p \vee q) \equiv p \wedge q \equiv F$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) این عبارت معرّف اثر «مدیر مدرسه» است.

(د) المعجم: اثری از شمس قیس رازی که از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است و نثری ساده و عالمانه دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در قرن هشتم نثر فنی از میان می‌رود و نثر ساده جای آن را می‌گیرد. عبارات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ از دیباچه گلستان انتخاب شده‌اند و استفاده از سجع (ممدّ حیات، مفرّح ذات / بگسترد، پرورد) استشهاد به عبارات عربی و واژگان عربی فراوان، ویژگی‌های عمده نثر فنی هستند، اما عبارت گزینه «۳» که از یکی از حکایات گلستان انتخاب شده، این ویژگی‌ها را ندارد و ساده‌تر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت «الف و ج» به سبک خراسانی بهره کمتری از آرایه‌های ادبی برده‌اند اما ابیات «ب و د» به سبک عراقی سروده شده‌اند که در این سبک توجه بیشتری به آرایه‌های ادبی و علوم بیان و بدیع می‌شود. بیت الف: تکرار (قوی‌رأی و قوی‌خاطر) بیت ب: لعل استعاره از دهان - چشم مجاز از نگاه - تشبیه در هر مصراع بیت ج: موازنه دارد. بیت د: «ذره» ایهام تناسب دارد - مراعات نظیر و تشبیه نیز در این بیت وجود دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مرز درست آوایی در این گزینه این‌گونه است: بو دُن | بو | دان چ ب | کن | دس ت پست

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قرن نهم، هنرمندان، قرآن و شاهنامه را به خط خوش نگاشته و آن را با تصاویری زیبا آراستند و آثاری ماندگار از هنر اسلامی عرضه کردند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در اواخر دوره مغول، با برجیده شدن حکومت عباسی، زبان و نگارش عربی از رواج افتاد و توجه به زبان فارسی رونق بیشتری گرفت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نثر در این دوره بیشتر به دو جریان گرایش پیدا کرد: یکی ساده‌نویسی در آثاری مثل طبقات ناصری و مرصادالعباد و دیگر پیچیده‌نویسی با محتوای عمدتاً تاریخ حاکمان وقت که در آثاری همچون تاریخ و صاف و تاریخ جهان‌گشای جوینی دیده می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی آثار گزینه‌ی ۴، در قرن هفتم نگاشته شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: به ترتیب قرن هفتم، نهم و هشتم
گزینه‌ی ۲: به ترتیب قرن هفتم، نهم و هشتم
گزینه‌ی ۳: به ترتیب قرن هفتم، هفتم و نهم

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. - تذکره دولتشاه نوشته دولتشاه سمرقندی، شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است. - کتاب «تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی، تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه.ق. در بر می‌گیرد. - در منظومه «موش و گربه» اثر عبید زاکانی، ناهنجاری‌های اجتماعی به‌خصوص در دو طبقه حاکمان و قاضیان به شیوه تمثیل بیان شده است. - نجم‌الدین رازی کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (الف، ج، د) تعداد پایه‌های آوایی مصراع‌های (الف، ج، د) چهارتاست. یعنی هر مصراع چهار رکن دارد. مصارع «ب» سه رکن دارد. مَ گَرِ خَوْنَم | بِ خَاهَدَ رِی | خِ تِم شَب

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کمال‌الدین اسماعیل، مدّاح جلال‌الدین خوارزمشاه که خود در سال ۶۳۵ ه.ق به دست مغولان در اصفهان کشته شد، درباره‌ی قتل‌عام سال ۶۳۳ ه.ق مغولان در اصفهان می‌گوید: «کس نیست که تا بر وطن خود گرید / بر حال تباه مردم بد گرید» دی بر سر مرده‌ای دوصد شیون بود / امروز یکی نیست که بر صد گرید»

گزینه‌ی «۱»: در این دروه، قلمرو زبان و فرهنگ فارسی عرصه وسیعی یافت و از شبه قاره هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می‌گفتند.

گزینه‌ی «۲»: از بین رفتن دربارهای ادب دوست ایرانی تبار، از رونق افتادن قصیده‌سرایی را در پی داشت.

گزینه‌ی «۴»: در قرن هشتم مناطقی از ایران، (عراق عجم)، به‌ویژه شهر شیراز همچنان در حکم مرکز ادبی این عصر به‌شمار می‌رفت.

عهدُ پی ما | نِ ف لک را | نیست چند دان | اع ت بار

گزینه‌ی ۲: شَبِ صَح بَت | عَ نِ مَت دَا | نُ دَا دِ خَش | دِ لِی پَس تان

گزینه‌ی ۳: بِ رِین جَا نِ | پَ رِی شَان رَح | م تَا رِید

گزینه‌ی ۴: دَ مِی بَا غَم | بَ سَر بَر دَن | جَ هَان یَک سَر | نِ مِی اَر زَد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در ابیات «ب و د» دو واژه‌ی «ایدر» و «اَبَر» به کار رفته که مربوط به سبک خراسانی است و در دوره‌های بعد متروک گشته است.

هَم مَت ط	لَ بَز بَا ط	نِ پِی رَا نِ	سَ حَر خِیز
زِ رَا کِ	یِ کِی رَا زِ	دُ عَا لَم ط	لَ بِی دَنَد

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آثار منظوم: عشاق‌نامه - جمشید و خورشید - موش و گربه - بوستان - تحفة الاحرار
آثار منثور: مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد - اخلاق جلالی - رساله دلگشا - بهارستان - طبقات ناصری - المعجم فی معاییر اشعار العجم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جامی بهارستان را به سبک گلستان سعدی نوشت و در کتاب نفحات الانس نیز شیوه تذکره الاولیا را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان پیش گرفت و مثنوی‌هایی نیز به پیروی از نظامی سرود که یکی از آن‌ها مثنوی تحفة الاحرار به شیوه مخزن الاسرار نظامی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دیدیم که برخی از عوامل سیاسی و اجتماعی مثل روی کار آمدن حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و تغییر جغرافیای مرکزیت ادبی و سیاسی از خراسان به عراق عجم، زمینه‌های تغییر سبک را پدید آورد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی از چهره‌های علمی و سیاسی عصر ایلخانان (در قرن هفتم) بود که مهم‌ترین کتاب او جامع التواریخ نام دارد.
حمدالله مستوفی از مورخان مشهور قرن هشتم ایران و نویسنده کتاب تاریخ گزیده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مغولان در اوایل قرن هفتم (۶۱۶ ه. ق) به نواحی مرزی ایران حمله کردند و به تدریج به دیگر نواحی ایران آمدند که در این ویرانگری و یورش، بزرگانی چون نجم‌الدین کبری و عطار نیشابوری و کمال‌الدین اسماعیل نیز کشته شدند.

(الف) بهره‌گیری از روش سال‌شماری

(ج) روش موضوعی

(ب) تنظیم براساس روش موضوع محوری

(د) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصویر (الف) ظرف برنجی دوره تیموریان، تصویر (ب) ظرف سفالی دوره آل‌بویه و تصویر (ج) مسجد گوه‌رشاد مشهد را نشان می‌دهد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده‌نامه اهل خراسان، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نوشته‌های جغرافیایی که در پژوهش‌های تاریخی اهمیت بسیاری دارد آنچه معروف‌تر و مهم‌تر از همه محسوب می‌شود دایرةالمعارف جغرافیایی بزرگ معجم‌البلدان است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

(الف) نقد یک خبر تاریخی در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر محسوب می‌شود.

(ب) مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفت و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌داد.

(پ) یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

(الف) سرودن «منظومه‌های» حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت، از دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.

(ب) «سفرنامه‌ها» اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند.

(پ) «نوشته‌های جغرافیایی» اطلاعاتی درباره حدود و سرحدات و مرزهای سرزمین‌ها و حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند.

(ت) «سفرنامه»های افرادی مانند ناصرخسرو در قرن پنجم هجری قمری، ابن‌بطوطه در قرن هشتم و شاردن و پیتر دلاواله در عصر صفوی، حاوی اطلاعات بسیار مفیدی درباره تاریخ ایران هستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

(الف): از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری اشاره کرد.

(پ): انگیزه اصلی نویسندگان این دسته از کتاب‌های تاریخی (تاریخ‌های محلی) ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.

(ت): از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته اشاره کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندر بیک ترکمان در تاریخ صفویان یکی از مشهورترین آثار در حوزه تاریخ‌های سلسله‌ای محسوب می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند. (بازارهای شناور در بانکوک)

نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند. (کشتار صدها تن از مردم مسلمان و مظلوم میانمار و تخریب ناحیه‌ی مسلمان‌نشین میانمار)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در حاشیه‌ی صحرا به علت خشکی هوا، علفزارهای کوتاه‌قد به استپ بیابانی تبدیل می‌شوند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در محل عبور مدار رأس السرطان از قاره‌ی آمریکا و آسیا جنگل‌های بارانی استوایی وجود دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- تقسیم‌بندی سطح زمین به واحدهای جغرافیایی که در آن‌ها پدیده‌ها با هم همگونی و وحدت دارند (ناحیه‌بندی) برای شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره‌ی این مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آن‌ها به‌طور صحیح برنامه‌ریزی کرد. بنابراین هدف نهایی از ناحیه‌بندی برنامه‌ریزی صحیح برای مکان‌ها است.

- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ناحیه‌ی خزر غربی، میانگین سالانه‌ی بارش ۱۲۶۱ میلی‌متر و در ناحیه‌ی داخلی، میانگین سالانه‌ی بارش ۱۵۴ میلی‌متر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سرمای شدید در اولان باتور به مفهوم ارتباط میان نوع فعالیت و شیوه زندگی انسان اشاره می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زمانی که یک محیط جغرافیایی را براساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم. به طوری که هر واحد با واحد مجاور متفاوت باشد، در واقع ناحیه‌بندی کرده‌ایم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پشتون‌ها ۴۲٪ - تاجیک‌ها ۲۷٪ - ازبک‌ها ۹٪ - ترکمن‌ها ۳٪ و بلوچ‌ها ۲٪

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- پیدایش عرفان‌های دروغین، نوعی پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی انسان است که اگر فرهنگ جهانی دارای سطحی از عقلانیت نباشد موجب پیدایش این عرفان‌های دروغین خواهد شد.

- برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیرمسئول‌اند. آن‌ها نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان را انکار می‌کنند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند. فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه‌ی گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

- برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه‌ی ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بخش فردی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابیات مطرح شده، به عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی که باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشند، اشاره می‌کند که به آن ارزش‌های عام و جهان شمول می‌گویند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرهنگ اسلام هم گستردگی جغرافیایی و هم تداوم تاریخی بالا دارد؛ در حالی که فرهنگ ژاپنی گستردگی جغرافیایی نداشته و فقط تداوم تاریخی بالایی دارد. فرهنگ ژاپنی همانند فرهنگ اینکاها گستردگی جغرافیایی ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است از محدوده قومی و منطقه‌ای خود، فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر این که نسبت به سایر اقوام و مناطق، نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند. فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است. فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی باشد؛ با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند. یکی از این مناطق، مرکزی و دیگری پیرامونی است. منطقه‌ی مرکزی، منطقه‌ی پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:
(الف) با ارزش جهان‌شمول عدالت می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه‌ی برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد.
(ب) فرهنگ صهیونیسم و سرمایه‌داری، فرهنگ‌هایی هستند که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن‌ها متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد و ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. در مقابل جهان انسانی، می‌توان از جهان تکوینی نام برد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جهان انسانی در بخش فردی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد. گروهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند، جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ می‌دانند و جهان تکوینی را نیز ماده خامی برای دخل و تصرف فرهنگ‌ها و جوامع مختلف می‌دانند. در این دیدگاه جهان‌های ذهنی و تکوینی اهمیت و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند و متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند بلکه نزد آنان جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است. آنها جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در نگاه قرآنی، جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز به انسان منحصر نمی‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر به تدریج چشمان فرد رها شده از غار با روشنایی خود بگیرد، انسان‌ها و حیوانات و اشیای واقعی را خواهد شناخت و به سایه بودن آن تصاویر که تا چندی قبل آن‌ها را حقیقت می‌پنداشت، پی خواهد برد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: فیلسوف واقعی درباره‌ی استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد (شرط)، آن‌ها را می‌پذیرد.
گزینه‌ی ۳: یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها است؛ فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود.

گزینه‌ی ۴: کنار گذاشتن عقایدی که پشتوانه‌ی عقلی ندارند، ثمره‌ی تلاش فیلسوفان برای آگاه کردن مردم است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بخش اصلی فلسفه در صدد بحث و بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن است و فیلسوفان سعی می‌کنند تا قوانین و احکام مربوط به خود هستی و وجود را به دست آورند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴ سؤال اول به معرفت‌شناسی که شاخه‌ای از فلسفه است مرتبط است. در سؤال دوم به مغالطه توسل به معنای ظاهری اشاره شده است که تشخیص آن در کلام یک سخنران، به دانش منطق نیاز دارد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: سؤال اول، فلسفی است (معنای دیگرش این است که آیا خدا وجود دارد؟) اما برای سؤال دوم ابزار مناسب برای پاسخگویی نیامده است. دانش فلسفه اخلاق، تأمل فیلسوفانه در مورد اخلاق است ولی سؤال «حقیقت هستی چیست؟» مربوط به دانش مابعدالطبیعه است که به خود هستی و قواعد آن می‌پردازد.

گزینه ۲: سؤال اول فلسفی است، اما سؤال دوم (اختلال خواب)، مربوط به خود دانش پزشکی است و نه فلسفه پزشکی که مربوط به تأمل فیلسوفان پیرامون پزشکی است.

گزینه ۳: سؤال اول لزوماً به فلسفه مربوط نمی‌شود و در جامعه‌شناسی و روان‌شناسی و ... هم مطالب مرتبط زیادی پیرامون آن هست. سؤال دوم (هدفمندی جهان) نیز در حیطه کار دانش زمین‌شناسی نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از آن‌جا که معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت آن است. فلاسفه می‌خواهند توانایی انسان را در شناخت هستی بررسی کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اصالت جامعه حتماً نیازمند به اصالت فرد است زیرا با اصالت فرد و کلاً فرد جامعه به اصالت می‌رسد و شاید یکی از راه‌های ثروتمندان برای ثروتمند شدن همین اصالت فرد می‌باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر انسان در فلسفه در پی کشف حقیقت جهان و پاسخ به پرسش‌های بنیادی و فلسفی است، ابتدا باید ببیند که حدود و توانایی‌اش در شناخت جهان و حقایق آن چه قدر است و با چه ابزاری می‌تواند حقایق هستی را بشناسد. به عبارت دیگر، دستیابی به هرگونه معرفتی نسبت به وجود، فرع بر امکان شناخت حقیقت است. و بررسی این امکان شناخت و حدود شناخت انسان، مباحثی است که در معرفت‌شناسی مطرح می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دیدگاه فرد در حوزه‌ی هستی‌شناسی دربردارنده‌ی پیام خاصی برای فلسفه‌های مضاف است. دیدگاه فرد در فلسفه‌های مضاف نیز در علوم تأثیرگذار است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پیروی از نظرات فیلسوفان گذشته تنها در صورتی پذیرفته است که با استدلال عقلی اثبات شده باشد و اگر فیلسوفان قبلی عقاید نادرستی داشته باشند، فیلسوف واقعی آن‌ها را نمی‌پذیرد، لذا عقیده‌اش را بر پایه‌ی نظرات فیلسوفان قبلی بنا نمی‌کند. هم‌چنین فیلسوف در برابر حقیقت متواضع است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کاوش در خود یعنی بررسی معلومات برای ارائه‌ی یک استدلال صحیح برای نزدیک شدن به کشف مجهولات.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سؤال فلسفی دو ویژگی اساسی دارد، اولاً باید در مورد مسئله‌ای بنیادین (چرایی و چیستی امور) در هر حوزه‌ای باشد و ثانیاً پاسخ آن باید با روش عقلی و استدلالی باشد.

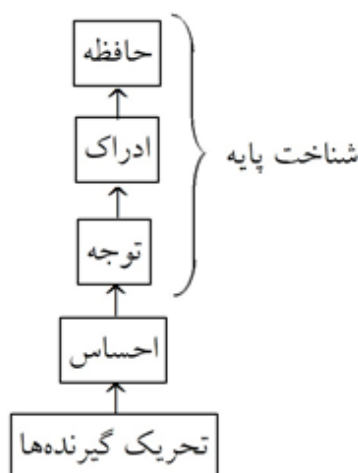
گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دانشمندان با توجه به دانش و تجربه خودشان و پیشینیان سعی می‌کنند پاسخ‌های خردمندانه و سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند، به این قبیل پاسخ‌ها، فرضیه می‌گویند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به تعریف روان‌شناسی، روان‌شناسان برای مطالعه‌ی رفتار و فرایندهای ذهنی، دست به جمع‌آوری اطلاعات می‌زنند. مسائلی را که مطالعه‌ی آن‌ها با کمک مشاهده‌ی مستقیم امکان‌پذیر نیست می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه مطالعه کرد. در این حالت، محقق از خود فرد درباره‌ی رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد. موضوعاتی را که با مشاهده یا پرسش‌نامه قابل بررسی نیستند می‌توان با مصاحبه مورد بررسی قرار داد.

- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- مواجهه‌ی دانشمندان با مسائل و پدیده‌ها، برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.
  - به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان (موضوع روان‌شناسی)، روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجه است.
  - شناخت پایه به فرایندهای توجه، ادراک و حافظه اطلاق می‌شود.

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- الف) به فرایند تفسیر و تعبیر محرک‌های انتخابی، «ادراک» گفته می‌شود.
- ب) استنباط از اطلاعات موجود در محفظه (حافظه) و بازنمایی آن‌چه در حافظه است مربوط به «تفکر» است.
- پ) به کمک «توجه» یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم.
- ت) «تفکر» شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

چگونگی شکل‌گیری سطوح مختلف شناخت

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. استفاده‌ی افراد کم‌تجربه از آزمون‌ها (که از روش جمع‌آوری اطلاعات است) بیش از آن‌که راه‌گشا باشد، مشکل‌آفرین است.
- قطعه‌ی پیشانی ← با پردازش حرکت و فرآیندهای عالی مانند تفکر سروکار دارد.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در روان‌شناسی تجربی، سعی می‌شود، مهم‌ترین علل بروز پدیده مطالعه شود.
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- گزینه‌ی ۱: توصیف است چون هوش را تعریف کرده و به چیستی آن پرداخته است.
- گزینه‌ی ۲: تبیین است چون یکی از مهم‌ترین علت‌های افزایش سلامت جسمانی و توان ذهنی نوزادان را بیان کرده است.
- گزینه‌ی ۳: کنترل است چون با توجه به یکی از عوامل مؤثر در سلامتی نوزادان، راهکاری را برای تحت کنترل درآوردن این موضوع مطرح کرده است.
- گزینه‌ی ۴: پیش‌بینی است چون با توجه به یکی از عوامل مؤثر بر هوش، باهوش‌تر شدن را پیش‌بینی کرده است.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در روان‌شناسی تجربی سعی می‌شود مهم‌ترین علل بروز پدیده، مطالعه شود.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دلیل اصلی وجود تعاریف مختلف در روان‌شناسی، گذر زمان و پیشرفت دانش از یک‌سو و زاویه نگاه دانشمندان از سویی دیگر است.